

prima instanță: O. Cojocaru  
instanța de apel: M. Ciugureanu, E. Clim, B. Bîrcă

## ÎNCHEIERE

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul  
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva  
Galina Stratulat  
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Podoleac Mihail, reprezentat de avocații Munteanu Petru și Corjan Angela,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Podoleac Mihail împotriva lui Podoleac Pavel, intervenienți accesorii notarul public Moraru Natalia, notarul public Teleucă Aliona și Întreprinderea de Stat „Cadastru” cu privire la recunoașterea nulității contractului de donație, constatarea faptului deschiderii succesiunii, stabilirea masei succesoriale, recunoașterea în calitate de moștenitor legal, recunoașterea dreptului de proprietate prin succesiune asupra imobilului cu dispunerea indiviziunii părților și partajul averii succesoriale pe cote-părți,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2015 prin care a fost respins apelul declarat de Podoleac Mihail, reprezentat de avocații Munteanu Petru și Corjan Angela și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 03 martie 2015 prin care acțiunea a fost respinsă,

### c o n s t a t ă :

La 24 iunie 2013, Podoleac Mihail, reprezentat de avocatul Corjan Angela a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Podoleac Pavel cu privire la anularea contractului de donație, constatarea faptului deschiderii succesiunii, stabilirea masei succesoriale, recunoașterea în calitate de moștenitor legal, recunoașterea dreptului de proprietate prin succesiune asupra imobilului cu dispunerea indiviziunii părților și partajul averii succesoriale pe cote-părți.

În motivarea acțiunii a invocat că la data de 26 septembrie 1994, părinții săi Podoleac Tamara și Podoleac Iurii în baza contractului de vânzare-cumpărare, transmitere primire a locuinței în proprietate nr.9-13 din 26 septembrie 1994, au procurat apartamentul nr. 36 din str. Mitropolit Dosoftei 100 din mun. Chișinău, cu numărul cadastral 0100519.104.01.036, contractul fiind înregistrat în registrul bunurilor imobile la 14 iulie 2004.

Indică că la data de 03 noiembrie 2006, tatăl său Podoleac Iurii a decedat, și întrucât decesul a fost unul subit și imprevizibil acesta nu a lăsat testament, astfel, averea succesorală rămasă urma a fi împărțită între soție și copii, respectiv: mama sa Podoleac Tamara, fratele său Podoleac Pavel și dânsul – Podoleac Mihail.

Menționează că la propunerea sa, împreună cu Podoleac Pavel au renunțat la cota-parte din averea succesorală în favoarea mamei Podoleac Tamara, fapt confirmat prin extrasul din Registrul bunurilor imobile, din care rezultă că prin certificatul de moștenitor nr.12326 din 08 mai 2007, înregistrat la data de 14 mai 2007, Podoleac Tamara a obținut dreptul de proprietate asupra întregului bun imobil cu nr. cadastral 0100519.104.01.036,

Sușține că la 17 martie 2013, Podoleac Tamara a decedat și nu a lăsat testament, iar adresându-se la notar pentru deschiderea succesiunii a aflat că apartamentul a fost transmis fratelui Podoleac Pavel prin contract de donație.

Consideră că contractul de donație este ilegal și fără suport juridic, deoarece pe parcursul ultimilor ani de viață Podoleac Tamara avea deficiențe psihice caracterizate prin tulburări de comportament, iar din cauza bolii practica și cerșetoria în pofida faptului că dispunea de toate cele necesare.

Mai mult decât atât, dânsa se afla la evidența medicului tratându-se de diabet zaharat de gradul II, precum și encefalopatie, având vizite frecvente la neurolog cu prescrierea tratamentului posibil cu diagnostic Altzheimer, fapt ce se confirmă prin certificatul eliberat de către Clinica Universitară de asistență medicală primară și prin cartela medicală.

În drept își întemeiază cerințele în baza art. art. 827 alin. (1), 225, 228 alin. (1), 1432, 1433, 1443, 1516 Cod civil.

Solicită Podoleac Mihail constatarea nulității contractului de donație nr. 6535 din 16 septembrie 2011, încheiat între Podoleac Tamara și Podoleac Pavel, în privința apartamentului 36 din str. Mitrololit Dosoftei 100, mun. Chișinău, constatarea faptului deschiderii succesiunii defunctei Podoleac Tamara decedată la 17 martie 2013, stabilirea masei succesoriale a defunctei Podoleac Tamara, ce constă din apartamentul 36 din str. Mitrololit Dosoftei 100, mun. Chișinău, înregistrat în registrul bunurilor imobile cu nr. cadastral 0100519.104.01.036, recunoașterea în calitate de moștenitor legal al defunctei Podoleac Tamara, recunoașterea dreptului de proprietate prin succesiune asupra apartamentului 36 din str. Mitrololit Dosoftei 100, mun. Chișinău, dispunerea ieșirii din indiviziune a părților și partajul averii succesoriale pe cote-părți.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 12 iulie 2013, a fost aplicat sechestrul pe bunul imobil apartamentul nr. 36 din str. Mitropolit Dosoftei 100 mun. Chișinău cu nr. cadastral 0100519.104.01.036 ce aparține lui Podoleac Pavel.

La 12 decembrie 2014, Podoleac Mihail, reprezentat de avocații Munteanu Petru și Corjan Angela, a depus cerere de completare a temeiului acțiunii și extindere a pretențiilor împotriva lui Podoleac Pavel, intervenienți accesorii notarul public Moraru Natalia, notarul public Teleuca Aliona și ÎS „Cadastru” solcînd repunerea în termenul de adresare în instanța de judecată, recunoașterea nulității refuzului de acceptarea a moștenirii după decesul tatălui Podoleac Iurii, decedat la 03 noiembrie 2006, anularea parțială a certificatului de moștenitor legal nr.12326 din 08 mai 2007 pe numele lui Podoleac Tamara, pentru imobil nr. 36 situat în mun. Chișinău str.

Mitropolit Dosoftei 100, cu număr cadastral 0100519.104.01.036, repunerea în termen pentru acceptarea succesiunii după tatăl - Podoleac Iurii, decedat la 03 noiembrie 2006, recunoașterea dreptului de proprietate în ordine succesorală după decesul tatălui Podoleac Iurii decedat la 03 noiembrie 2006 asupra 1/4 (25%) - din imobilul nr. 36 situat în mun. Chișinău, str. Mitropolit Dosoftei 100 cu număr cadastral 0100519.104.01.036, anularea totală a contractului de donație nr.6535 din 16 septembrie 2011 pe numele lui Podoleac Pavel, încheiat de defuncta Podoleac Tamara pentru apartamentul 36 din mun. Chișinău, str. Mitropolit Dosoftei 100, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii după decesul mamei Podoleac Tamara, decedată la 17 martie 2013, pentru  $\frac{3}{4}$  (75%) cotă-parte din imobilul nr. 36 din mun. Chișinău, str. Mitropolit Dosoftei 100, recunoașterea dreptului de proprietate în ordine succesorală după decesul Tamarei Podoleac asupra  $\frac{3}{8}$  (37,5%) din imobilul nr. 36 din mun. Chișinău, str. Mitropolit Dosoftei 100 și stabilirea cotelor-părți din imobilul respectiv după Podoleac Mihail  $\frac{5}{8}$  cotă-parte (62,5%) din imobilul menționat și după Podoleac Pavel  $\frac{3}{8}$  cotă-parte (37,5%).

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 03 martie 2015 a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termen, fiind respinsă ca tardiv cererea cu privire la recunoașterea nulității refuzului de acceptarea a moștenirii și a certificatului de moștenitor legal parțial, și ca neîntemeiată cererea cu privire la anularea contractului de donație nr. 6535 din 16 septembrie 2011, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, recunoașterea dreptului de proprietate și stabilirea cotelor-părți. Totodată, a fost încasat din contul lui Podoleac Mihail în beneficiul lui Podoleac Pavel cheltuielile de judecată în sumă de 781 lei, 950,05 grivne, 23 598,86 ruble echivalent în valută națională conform cursului valutar stabilit de Banca Națională a RM la data executării hotărârii și anulate măsurile de asigurare aplicate prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 12 iulie 2015. La fel, a fost încasat din contul lui Podoleac Mihail în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2 000 lei, în rest Podoleac Mihail fiind scutit de la plata taxei de stat.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2015, a fost respins apelul declarat de Podoleac Mihail, reprezentat de avocații Munteanu Petru și Corjan Angela și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la prevederile art. art. 267 alin. (1), 271, 279 alin. (1) și (2) și art. 1538 Cod civil, care reglementează termenul general de prescripție extinctivă, aplicarea prescripției extinctive, repunerea în termenul de prescriptive extinctivă, și termenul de contestare a opțiunii succesorală, a reținut temeinica concluziei primei instanțe vis-a-vis de tardivitatea acțiunii înaintate de Podoleac Mihail, remarcând că apelantul cunoscând despre declarația de renunț la averea succesorală din data întocmirii acesteia - 09 februarie 2007, declarația de renunț fiind un act cu caracter personal întocmit în mod benevol, fapt menționat expres în declarația de renunț, a contestat-o în instanța de judecată cu omiterea termenului stabilit de prevederile legislației în vigoare, și nu a prezentat careva probe întemeiate în confirmarea omiterii justificate a termenului.

Suplimentar, instanța de apel a menționat că examinarea unei acțiuni depuse în afara termenului legal, ar constitui o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în ordinea de drept.

Concomitent, instanța de apel, a stabilit legalitatea concluziei primei instanțe referitor la cerința privind repunerea în termen a acceptării succesiunii după decesul lui Podoleac Iurii și recunoașterea dreptului de proprietate după decesul lui Podoleac Iurii, concluzionând că acestea sunt subsecvente pretențiilor privind recunoașterea nulă a refuzului și anularea certificatului de moștenitor legal, și respectiv fiind respinse ca tardive.

Totodată, instanța de apel, a susținut concluzia primei instanțe referitor la respingerea cerințelor privind anularea contractului de donație și prelungirea termenului de acceptare a succesiunii după decesul lui Podoleac Tamara, recunoașterea dreptului de proprietate și stabilirea cotelor părți din imobil, iar la acest capitol a menționat prevederile art. 216 alin. (2), 218 alin. (1), 220 alin. (1), și art. 225 Cod civil, care reglementează actele juridice nule și anulabile, nulitatea relativă a actului juridic, nulitatea actului juridic ce contravine legii, ordinii publice sau bunelor moravuri și nulitatea actului juridic încheiat de o persoană fără discernământ sau care nu își putea dirija acțiunile, remarcând că potrivit Raportului de expertiză psihico-legală postumă nr. 25ff-2014 Podoleac Tamara pe parcursul vieții și la data de 11 noiembrie 2011 nu a suferit de careva maladie psihice.

Sub acest aspect a mai reținut instanța de apel că la data de 20 ianuarie 2009, Podoleac Tamara a fost diagnosticată de către neurolog cu „BCVC Angioencefalopatie mixtă de gradul I”, nefiind stabilită prezența semnelor clinice de tulburări psihice, inclusiv, a stadiului începător de boală Alzheimer, iar la 16 septembrie 2011, Podoleac Tamara nu prezenta tulburări psihice temporare sau tranzitorii, fiind capabilă să acționeze cu discernământ la semnarea actului juridic și să înțeleagă consecințele semnării.

La 26 februarie 2016, Podoleac Mihail, reprezentat de avocații Munteanu Petru și Corjan Angela a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fi admisă integral.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a apreciat arbitrar circumstanțele cauzei, inclusiv înscrisurile anexate la dosar și declarațiile martorilor audiați în cadrul ședinței de judecată prin care se confirmă temeinicia acțiunii înaintate.

Insistă că toate actele și înscrisurile anexate la prezenta cauză dovedesc cele invocate de el în cererea de chemare în judecată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum rezultă din materialele cauzei copia deciziei instanței de apel din 18 noiembrie 2015, a fost expediată în adresa participanților la proces, inclusiv recurentului Podoleac Mihail, la data de 04 decembrie 2015, fapt ce se confirmă prins scrisoarea de însoțire anexată la dosar (f.d. 149 Vol. II), totodată actele cauzei nu conțin date ce ar confirma recepționarea acesteia de către destinatari.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 26 februarie 2016, împotriva deciziei din 18 noiembrie 2015, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat

de către Podoleac Mihail, reprezentat de avocații Munteanu Petru și Corjan Angela este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Podoleac Mihail, reprezentat de avocații Munteanu Petru și Corjan Angela nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de chemare în judecată, precum și în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Podoleac Mihail, reprezentat de avocații Munteanu Petru și Corjan Angela asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Podoleac Mihail, reprezentat de avocații Munteanu Petru și Corjan Angela ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Podoleac Mihail, reprezentat de avocații Munteanu Petru și Corjan Angela se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari